

**Návod k aplikaci nařízení vlády č. 317/2012 Sb.,
kterým se stanoví formulář dokladu o původu
některých druhů lihu, destilátu a některých druhů lihovin**

revize ke dni 2.10.12

Prokázání původu – každá šarže lihoviny

Účelem vyplnění a předávání Dokladu o původu některých druhů lihu, destilátu a některých druhů lihovin, včetně Protokolu o zkoušce, je zajištění absolutní sledovatelnosti produktu od výrobce lihu, resp. dovozce lihu (suroviny) až po prodejce, včetně provozovatele stravovacích služeb, který nabízí k prodeji, prodává nebo jinou formou nabízí ke spotřebě finální výrobek (lihovinu). **Každý článek řetězce musí být schopen ke každé šarži dané lihoviny (lihu nebo destilátu) doložit tento Doklad o původu některých druhů lihu, destilátu a některých druhů lihovin, včetně protokolu o zkoušce.** Velmi významný je tento prvek zejména ve fázi prodeje, nabízení k prodeji apod.

Pokud je líh pro potravinářské účely, nebo destilát nebo lihovina předávána dalšímu provozovateli (např. výrobcí lihoviny, distribučnímu centru, velkoskladu, prodejci, stravovacímu zařízení apod.) **musí být nezbytnou součástí tohoto předání příslušný vyplněný a odpovědnou osobou potvrzený formulář (1a, 1b, 1c, 2, 3a nebo 3b).** Tento příslušný formulář je v souladu s nařízením vlády potvrzením o prokázání původu lihu pro potravinářské účely, destilátu nebo lihoviny.

Pokud již není lihovina předávána dalšímu provozovateli, ale je již uváděna do oběhu (myšleno prodávána, nabízena k prodeji v rámci obchodní sítě apod.), nemusí subjekt, který lihovinu prodává konečnému spotřebiteli (obchodní síť, stravovací služby, restaurace apod.) již další formulář vyplňovat. **Dokladem o původu šarže lihoviny jsou v tomto případě vyplněné a odpovědnou osobou potvrzené příslušné formulář (dodané současně s lihovinou),** které musí být dispozici příslušnému dozorovému orgánu při úřední kontrole.

Požadavky na vyplnění příslušných formulářů jednotlivými dotčenými subjekty

Výrobce lihu

Na výrobce lihu nebo destilátu (lihovar) vyrobeného v České republice se vztahuje Formulář 1a. Výrobce vystaví (vyplní) Doklad o původu lihu, **jehož součástí je protokol o zkoušce,** který musí obsahovat výsledky na obsah etanolu v % objemových, obsah metanolu vyjádřeno v mg/l vyjádřeno na 100% objemových etanolu, obsah 2-propanolu (Isopropylalkoholu)) v mg/l vyjádřeno na 100% objemových etanolu (reziduum denaturačního činidla).

Kopii tohoto vyplněného a odpovědnou osobou v listinné podobě podepsaného a orazítkovaného **dokumentu (Formulář 1a) výrobce předá současně se surovinou (lihem) dalšímu provozovateli potravinářského podniku,** který tyto suroviny odebírá např. pro účely další zpracování na lihovinu (likérce) nebo provozovateli potravinářského podniku, který pouze distribuuje líh dalšímu provozovateli (distributor lihu). **Je-li kopie předávána** v listinné podobě, opatří ji výrobce pro účel ověření otiskem razítka a podpisem odpovědné osoby. Je-li kopie předávána v elektronické podobě, bude pdf soubor obsahující kopii předmětné části dokladu o původu podepsán zaručeným elektronickým podpisem. Originál

dokumentu (**Formulář 1a**) by měl být archivován u výrobce lihu (**provozovatel, který doklad o původu (Formulář 1a) vyplnil**).

Dovozce lihu

Na dovozce lihu nebo destilátu vyrobeného mimo území České republiky (dovozce) se vztahuje Formulář 1b. Dovozce vystaví (vyplní) Doklad o původu lihu, **jehož součástí je protokol o zkoušce**, který musí obsahovat výsledky na obsah etanolu v % objemových, obsah metanolu vyjádřeno v mg/l vyjádřeno na 100% objemových etanolu, obsah 2-propanolu (Isopropylalkoholu) v mg/l vyjádřeno na 100% objemových etanolu (reziduum denaturačního činidla).

Kopii tohoto vyplněného a odpovědnou osobou v listinné podobě podepsaného a orazítkovaného **dokumentu (Formulář 1b) výrobce předá současně se surovinou (lihem) dalšímu provozovateli potravinářského podniku**, který tyto suroviny odebírá např. pro účely další zpracování na lihovinu (likérce) nebo provozovateli potravinářského podniku, který pouze distribuuje lih dalšímu provozovateli (distributor lihu). **Je-li kopie předávána** v listinné podobě, opatří ji dovozce pro účel ověření otiskem razítka a podpisem odpovědné osoby. Je-li kopie předávána v elektronické podobě, bude pdf soubor obsahující kopii předmětné části dokladu o původu podepsán zaručeným elektronickým podpisem. Originál dokumentu (**Formulář 1b**), by být archivován u dovozce lihu (**provozovatel, který doklad o původu (Formulář 1b) vyplnil**).

Dovozce lihoviny

Na dovozce lihoviny, která byla vyrobena mimo území České republiky, se vztahuje Formulář 1c (dovozce lihoviny). **Dovozce lihoviny vystaví (vyplní) na každou šarži lihoviny doklad o původu lihoviny. Protokol o zkoušce není v tomto případě požadován.** Lihovina je vyrobena a uvedena do oběhu v souladu s platnou legislativou země původu nebo vzniku (země výroby), z kterého byla dovezena.

Kopii tohoto vyplněného a odpovědnou osobou v listinné podobě podepsaného a orazítkovaného **dokumentu (Formulář 1c) dovozce lihoviny předá současně s lihovinou dalšímu provozovateli potravinářského podniku**, který lihovinu dále uvádí do oběhu (např. prodejce lihoviny – např. obchodní síť, stravovací služby, restaurace), nebo který lihovinu dále distribuuje prostřednictvím distribučního centra (distributor lihovin - např. velkoskladu). **Je-li kopie předávána** v listinné podobě, opatří ji dovozce lihoviny pro účel ověření otiskem razítka a podpisem odpovědné osoby. Je-li kopie předávána v elektronické podobě, bude pdf soubor obsahující kopii předmětné části dokladu o původu podepsán zaručeným elektronickým podpisem. Originál dokumentu (**Formulář 1c**) by být archivován u dovozce lihoviny (**provozovatel, který doklad o původu (Formulář 1c) vyplnil**).

V případě, že dovozce lihovin nepředává lihovinu dalšímu provozovateli, ale již ji přímo uvádí do oběhu (myšleno prodává, nabízí k prodeji apod.), nemusí již další formulář vyplňovat. Již vyplněný Formulář 1c bude dokladem o původu k danému produktu (lihovině) a musí být k dispozici příslušnému dozorovému orgánu při úřední kontrole.

Výrobce lihoviny

Na výrobce lihovin (např. likérky), které vyrábějí lihoviny v České republice, se vztahuje Formulář 2 (výrobce lihoviny). **Výrobce lihoviny vystaví (vyplní) na každou šarži lihoviny doklad o původu lihoviny. Protokol o zkoušce výrobce lihoviny nevystavuje.** Jedná se o výrobu lihovin ze suroviny dodané od výrobce lihu podle Formuláře 1a (výrobce lihu v České republice) nebo od výrobce lihu podle Formuláře 1b (dovozce lihu vyrobeného mimo území České republiky) nebo od distributora lihu podle Formuláře 3a (distributor lihu).

Kopii tohoto vyplněného a odpovědnou osobou v listinné podobě podepsaného a orazítkovaného **dokumentu (Formulář 2) výrobce lihoviny předá současně s lihovinou dalšímu provozovateli potravinářského podniku. Je-li kopie předávána** v listinné podobě, opatří ji výrobce lihoviny pro účel ověření otiskem razítka a podpisem odpovědné osoby. Je-li kopie předávána v elektronické podobě, bude pdf soubor obsahující kopii předmětné části dokladu o původu podepsán zaručeným elektronickým podpisem. Originál dokumentu **(Formulář 2), včetně kopií ostatních předaných formulářů,** by být archivován u výrobce lihoviny **(provozovatel, který doklad o původu (Formulář 2) vyplnil).**

Současně s Formulářem 2 musí být výrobcem lihoviny předán vyplněný dokument (Formulář 1a – od výrobce lihu nebo Formulář 1b – od dovozce lihu nebo Formulář 3a – od distributora lihu). **Předané kopie Formuláře 1a, včetně Protokolu o zkoušce nebo Formuláře 1b, včetně protokolu o zkoušce nebo Formulář 3a (podle toho, od koho přijal výrobce surovinu – líh) musí být verifikované příslušnou odpovědnou osobou předchozího článku řetězce (tj. výrobce lihu nebo dovozce lihu nebo distributor lihu).**

V případě, že výrobce lihovin nepředává lihovinu dalšímu provozovateli, ale již ji přímo uvádí do oběhu (myšleno prodává, nabízí k prodeji apod.), nemusí již další formulář vyplňovat. Již vyplněný Formulář 2 (plus Formulář 1a, včetně Protokolu o zkoušce nebo Formulář 1b, včetně protokolu o zkoušce nebo Formulář 3a) bude dokladem o původu k danému produktu (lihovině) a musí být k dispozici příslušnému dozorovému orgánu při úřední kontrole.

Distribuční síť

Na distribuční centra s lihovinami (např. velkoobchod), které předávají (prodávají) lihoviny dalšímu provozovateli např. obchodní síti, stravovacím službám, restauracím se vztahuje Formulář 3b (distribuční síť). **Distribuční centrum vystaví (vyplní) na každou šarži lihoviny doklad o původu lihoviny. Protokol o zkoušce distributor nevystavuje.** Kopii tohoto vyplněného a odpovědnou osobou v listinné podobě podepsaného a orazítkovaného **dokumentu (Formulář 3b) distributor lihoviny předá současně s lihovinou dalšímu provozovateli potravinářského podniku. Je-li kopie předávána** v listinné podobě, opatří ji výrobce lihoviny pro účel ověření otiskem razítka a podpisem odpovědné osoby. Je-li kopie předávána v elektronické podobě, bude pdf soubor obsahující kopii předmětné části dokladu o původu podepsán zaručeným elektronickým podpisem. Originál dokumentu **(Formulář 3b), včetně kopií ostatních předaných formulářů,** by měl být archivován u distributora lihoviny **(provozovatel, který doklad o původu (Formulář 3b) vyplnil).**

Současně s Formulářem 3b musí být distributorem lihoviny předána (kopie) vyplněného dokumentu (Formulář 1a – od výrobce lihu nebo Formulář 1b – od dovozce lihu nebo Formulář 3a – od distributora lihu) a dokument Formulář 2 (výrobce lihu)

Předané kopie Formuláře 1a, včetně Protokolu o zkoušce nebo Formuláře 1b, včetně protokolu o zkoušce nebo Formuláře 3a, dokument Formuláře 2 (podle toho, od koho přijal distributor lihovinu) musí být verifikované příslušnou odpovědnou osobou předchozího článku řetězce (tj. výrobce lihu nebo dovozce lihu nebo distributor lihu nebo výrobce lihoviny).

V případě, že distributor nepředává lihovinu dalšímu provozovateli, ale již ji přímo uvádí do oběhu (myšleno prodává, nabízí k prodeji apod.), nemusí již další formulář vyplňovat. Již vyplněný Formulář 3b (plus Formulář 1a, včetně Protokolu o zkoušce nebo Formulář 1b, včetně protokolu o zkoušce nebo Formulář 3a, a Formulář 2) bude dokladem o původu k danému produktu (lihovině) a musí být k dispozici příslušnému dozorovému orgánu při úřední kontrole.

Obchodní síť, stravovací služby, restaurace apod.

Obchodní síť, stravovací služby, restaurace případně další subjekty, které prodávají, nebo nabízejí k prodeji konečnému spotřebiteli lihovinu, musí pro každou šarži lihoviny předložit vyplněný a odpovědnou osobou podepsaný a orazítkovaný (nebo v elektronické podobě opatřené zaručeným elektronickým podpisem) Formulář dokladu o původu lihoviny (nebo jeho kopie).

Jedná se o Doklad o původu lihoviny, který bude obsahovat v různých variantách vyplněný Formulář.

1)

- (kopie) prohlášení podle Formuláře části 1a (výrobce lihu), včetně protokolu o zkoušce z akreditované laboratoře,
- (kopie) případně i Formulář podle části 3a (PPP, který pouze distribuuje líh, není výrobce) – není podmínka – pokud je přes distributora lihu realizováno,
- (kopie) a prohlášení podle Formuláře části 2 (výrobce lihoviny),
- (kopie) případně i Formulář podle části 3b (PPP, který pouze distribuuje lihovinu, není výrobce) – pokud je přes distributora lihoviny realizováno.

nebo

2)

- (kopie) prohlášení podle Formuláře části 1b (dovozce lihu), včetně protokolu o zkoušce z akreditované laboratoře,
- (kopie) případně i Formulář podle části 3a (PPP, který pouze distribuuje líh, není výrobce) – pokud je přes distributora lihu realizováno,
- (kopie) a prohlášení podle Formuláře části 2 (výrobce lihoviny)m
- (kopie) případně i Formulář podle části 3b (PPP, který pouze distribuuje lihovinu, není výrobce) – pokud je přes distributora lihoviny realizováno.

nebo

3)

- (kopie) prohlášení podle Formuláře části 1c (dovozce lihoviny)

- (kopie) případně i Formulář podle části 3b (PPP, který pouze distribuuje lihovinu, není výrobce) – pokud je přes distributora lihoviny realizováno.

nebo

4)

- (kopie) prohlášení podle Formuláře části 1c (dovozce lihoviny).

- (kopie) případně i Formulář podle části 3b (PPP, který pouze distribuuje lihovinu, není výrobce) – pokud je přes distributora realizováno.

Oblast působnosti Nařízení vlády č. 317/2012 Sb.

Text a pravidla nařízení vlády se vztahují na líh pro potravinářské účely, destilát a lihoviny o obsahu etanolu nejméně 20 % objemových nebo více.

Nařízení vlády se týká všech provozovatelů potravinářských podniků, kteří vyrábí, distribují a uvádí do oběhu (prodej, nabízení k prodeji, skladování, přeprava pro účely prodeje) lihu pro potravinářské účely, destilátu a lihovin, tj. lihovary, likérky, distribuční centra, obchodní síť, stánkový prodej, stravovací služby apod.

Požadavky nařízení vlády č. 317/2012 Sb. se vztahují na produkci lihu nebo lihovin vyrobenou od 27.9.2012.

Dále se stanovuje lhůta 60 dnů na produkci lihu nebo lihovin vyrobenou v období od 1.1.-26.9.2012, v této lhůtě (nejpozději do 26.11.2012) je nutné zpětně zajistit doklad o původu lihu nebo lihoviny podle přílohy nařízení č. 317/2012 Sb.

Dozor nad plnění požadavků nařízení vlády

Výkon dozoru nad požadavky plnění povinnosti v § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích provádí v oblasti uvádění do oběhu lihovin - Státní zemědělská a potravinářská inspekce (tržní síť, obchod atd.) nebo Orgány ochrany veřejného zdraví (stravovací služby, hospody, restaurace atd.).

Výkon dozoru nad požadavky plnění povinnosti v § 13 odst. 2 zákona č. 61/1997 Sv. o lihu provádí v oblasti výroby a uvádění do oběhu lihu pro potravinářské účely je Celní správa a Státní zemědělská a potravinářská inspekce.

Protokol o zkoušce

Provozovatel potravinářského podniku, který vyrobil líh nebo destilát na území České republiky (výrobce lihu – lihovar) nebo provozovatel potravinářského podniku, který dovezl líh nebo destilát vyrobený mimo území České republiky (dovozce lihu), k němu vystaví příslušné Doklad o původu, a dále Protokol o zkoušce z akreditované laboratoře. Laboratorní analýza musí být provedena na 3 konkrétní analýzy - obsah etanolu v % objemových, obsah metanolu vyjádřeno v mg/l vyjádřeno na 100% objemových etanolu, obsah 2-propanolu (Isopropylalkoholu) v mg/l vyjádřeno na 100% objemových etanolu (reziduum denaturačního činidla).

Protokol o zkoušce musí být proveden v akreditované laboratoři podle ISO 17025 usazené v EU (EHP). V případě, že je laboratorní rozbor proveden v jiném státě, je nutné výstup protokolu přiložit rovněž formou úředního překladu do českého jazyka.

Seznam laboratoří akreditovaných v ČR lze nalézt na www.cia.cz.

Laboratoř musí být zadavatelem analýzy (výrobce lihu, dovozce lihu) zplnomocněna textem Protokolu o zkoušce sdělit výsledky laboratorní analýzy příslušnému orgánu dozoru (SZPI, OOVZ).

Základní pojmy

Definice lihu zemědělského původu, destilátu zemědělského původu a lihovin je uvedena v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin.

V případě lihovin je pro účely nařízení vlády tato definice zpřesněna ve vazbě na minimální obsah etanolu v lihovinách, resp. nařízení vlády se vztahuje na lihoviny o obsahu nejméně 20 % etanolu objemových nebo více.

Dle nařízení EP a Rady (ES) č. 110/2008 se za lihoviny nepovažují nápoje zařazené po kódy celního sazebníku KN 2203 (pivo), 2204 (šumivé víno), 2205 (vermuty), 2206 (ost.kvašené, fermentované nápoje – jablečné víno, hruškové víno, medovina) a 2207 (etylalkohol nad 80%).